

آمارهای بین المللی

۲۴

مقدمه

به منظور فراهم آوردن امکان مقایسه آماری اوضاع ایران از بعضی جهات با سایر کشورهای جهان، مرکز آمار ایران اقدام به تهیه و ارائه فصل آمارهای بین‌المللی در سالنامه آماری کشور کرده است. برای تهیه این فصل، از سالنامه‌های آماری سازمان ملل متحد در زمینه‌های جمعیت، توسعه انسانی و سالنامه آماری کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) استفاده شده است.

نخستین جدول این فصل جمعیت جهان را برحسب مناطق عمده و قاره، برای میانه سال ۲۰۱۵ و دوره ۲۰۲۰ تا ۲۰۵۰ میلادی نشان می‌دهد. جدول شماره ۲، به اطلاعات مربوط به جمعیت، تراکم جمعیت، جمعیت زیر ۱۵ سال، جمعیت بالای ۶۰ سال و میزان شهرنشینی اختصاص دارد که برخی کشورهای منتخب جهان را شامل می‌شود جدول شماره ۳ بیانگر نرخ یا میزان خام ولادت و مرگ در برخی کشورهای جهان می‌باشد. در جدول شماره ۴، اطلاعات مربوط به شاخص توسعه انسانی برخی کشورهای منتخب جهان، ارائه شده است. به علاوه، در مورد نفت و گاز به دلیل اهمیت آن از نظر تولید انرژی و نقش آن در اقتصاد کشور، آمارهای بیشتری در سطح کشورهای عضو اوپک و مناطق جهان درج شده است.

در مورد آمارهای ارائه شده، توضیح نکات زیر ضروری است:

۱- چون در این فصل، اطلاعات مربوط به ایران عیناً از سالنامه آماری سازمان ملل متحد یا سایر منابع بین‌المللی استخراج شده است، اطلاعات ارائه شده در مواردی با آمارهای مشابه در سایر فصل‌های سالنامه آماری کشور، تفاوت دارد.

۲- در طبقه‌بندی مناطق در سالنامه آماری اوپک، شوروی سابق در اروپای شرقی، ترکیه در اروپا و کشورهای حوزه دریای کارائیب در امریکای لاتین منظور شده‌اند.

۳- کشور گابن از سال ۱۹۹۵ از سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) خارج شده بود که مجدداً از سال ۲۰۱۶ به عضویت کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) درآمده است.

۴- کشور اندونزی از سال ۲۰۱۶ از عضویت سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) حذف شده است.

۵- کشورهای آنگولا و اکوادور از سال ۲۰۰۷، به عضویت سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) درآمده است.

۶- از سال ۲۰۱۰ مؤلفه‌های مورد استفاده برای محاسبه شاخص توسعه انسانی بر اساس توصیه‌های بین‌المللی طبق جدول ۴-۲۴ تغییر یافته است.

۷- قابل ذکر است که تغییرات اعداد شاخص به دلیل تجدیدنظر در نشریه جدید گزارش توسعه انسانی (HDI)^۱ می‌باشد.

لازم به ذکر است که براساس طبقه‌بندی‌های مورد استفاده توسط سازمان ملل، کشورها به لحاظ شاخص توسعه انسانی، براساس آخرین نشریه سازمان ملل به گروه‌های زیر تقسیم‌بندی می‌شوند:

کشورهای با شاخص توسعه انسانی ۰/۸۰ تا ۱ کشورهای با توسعه انسانی بسیار بالا، کشورهای با شاخص توسعه انسانی بین ۰/۷۰ تا ۰/۷۹ کشورهای با توسعه انسانی بالا، کشورهای با شاخص توسعه انسانی ۰/۵۵ تا ۰/۶۹ کشورهای با توسعه انسانی متوسط و

¹ Human Development Report.

درآمد ناخالص ملی (GNI)^۳ سرانه: کل درآمد اقتصادی یک کشور، براساس تولید و مالکیت عوامل تولید منهای مبلغ پرداخت شده برای استفاده از عوامل تولید بقیه افراد بر حسب واحد پولی دلار آمریکا از طریق نرخ های قدرت برابری خرید (PPP)^۴ تقسیم بر متوسط جمعیت.

ذخایر شناخته شده یا اثبات شده: مقدار تخمینی انواع هیدروکربن‌هایی است که از نظر آماری، در اصطلاح به آن نفت خام یا گاز طبیعی اطلاق می‌شود و اطلاعات زمین‌شناسی و مهندسی نفت، در حد قابل قبولی، حاکی از قابلیت استحصال آن تحت شرایط اقتصادی و فناوری جاری است.

نفت خام: مخلوطی از هیدروکربن‌هایی است که به صورت مایع در مخازن طبیعی زیر زمینی وجود دارد و پس از جریان یافتن در سطح زمین (تحت فشار جو) نیز کماکان به حالت مایع باقی می‌ماند. مقدار تولید نفت خام شامل موارد زیر است:

الف) مایعاتی که به لحاظ فنی به عنوان نفت خام تعریف می‌شود. ب) مقادیر اندکی از هیدروکربن‌ها که به شکل گاز در مخازن زیرزمینی موجود است، لیکن در اثر فشار جو، پس از جریان یافتن بر روی زمین به حالت مایع تبدیل می‌شود.

ج) مقادیر اندکی از مواد غیر هیدروکربن که همراه با نفت تولید می‌شود.

گاز طبیعی: مخلوطی از ترکیبات هیدروکربنی و مقادیر ناچیزی از مواد غیر هیدروکربنی مختلف است که به شکل گاز یا محلول در نفت در مخازن طبیعی زیرزمینی موجود است.

تولید ناخالص: مجموع جریان گاز طبیعی حاصل از مخازن نفت و گاز است که مشتمل بر گازهای نامحلول همراه و غیر همراه می‌باشد.

فراورده‌های نفتی: فراورده‌های حاصل از تصفیه نفت خام، مواد نفتی اشباع نشده، مایعات گاز طبیعی و سایر ترکیبات هیدروکربنی است. این فراورده‌ها شامل بنزین هواپیما، بنزین

کشورهای با شاخص توسعه انسانی کمتر از ۰/۵۴ کشورهای با توسعه انسانی پایین محسوب می‌شوند. قابل ذکر است که این طبقه‌بندی در نشریات سازمان ملل در سال‌های مختلف متغیر می‌باشد.

تعاریف مفاهیم

نرخ تولد و مرگ (میزان خام تولد و مرگ): تعداد سالانه تولد و مرگ به ازای هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت. این نرخ‌ها معمولاً بصورت «نرخ‌های خام» ارائه می‌شوند زیرا در محاسبه آنها ساختار سنی جمعیت در نظر گرفته نمی‌شود. بنابراین نرخ‌های خام مرگ در کشورهای بیشتر توسعه یافته که نسبتاً دارای سهم بیشتری از میزان مرگ و میر در جمعیت سالخورده خود هستند، معمولاً از نرخ‌های خام مرگ در کشورهای کمتر توسعه یافته که دارای سطح امید به زندگی کمتری هستند بیشتر می‌باشد.

شاخص توسعه انسانی (HDI):^۲ شاخصی ترکیبی است برای سنجیدن موفقیت در هر کشور، در سه معیار پایه از توسعه انسانی شامل زندگی طولانی و سالم، دسترسی به دانش و معرفت و سطح زندگی مناسب.

امید به زندگی در بدو تولد: تعداد سال‌هایی که یک نوزاد زنده به دنیا آمده بتواند عمر کند به شرط اینکه الگوهای رایج نرخ‌های مرگ و میر ویژه سنی در بدو تولد در طول حیات آن نوزاد به همان صورت باقی بماند.

میانگین سال‌های تحصیل: متوسط تعداد سال‌های تحصیل که افراد ۲۵ ساله و بیشتر به اتمام رسانده‌اند، که از دوره‌های مختلف تحصیلی با استفاده از مدت زمان آموزش رسمی در هر دوره به دست می‌آید.

مدت زمان مورد انتظار تحصیل: تعداد سال‌های مورد انتظار برای تحصیل کودکان در سن مدرسه به شرط اینکه الگوهای رایج نرخ‌های ثبت نام ویژه سنی در طول زندگی آن کودک به همان صورت باقی بماند.

^۳ Gross National Income.

^۴ Purchasing power parity.

^۲ Human Development Index.

اتومبیل، نفت، نفت سفید، سوخت جت، نفت کوره حاصل از تقطیر، نفت کوره پسمانده گاز مایع شده، مواد چرب کننده، پارافین، زغال حاصل از نفت، قیر و ... است.

مصرف فراورده های نفتی تصفیه شده: مصرف فراورده های تحویلی در داخل کشور شامل فراورده های نفتی، سوخت های مورد مصرف پالایشگاه و ضایعات و همچنین فراورده های به دست آمده از مجتمع های گازی به استثنای سوخت کشتی است.

تولید گاز طبیعی عرضه شده به بازار: عبارت از تولید ناخالص گاز طبیعی منهای مقادیر سوخته شده، هدر رفته، گاز مجدداً تزریق شده و حجم گاز کاهش یافته و در نتیجه فرایند تبدیل گاز و خالص سازی به منظور استخراج مایعات گاز طبیعی است.

بر اساس این آمارها در سال ۲۰۱۶ ایران با ۱۹۲۲ هزار بشکه در روز پنجمین کشور صادرکننده نفت خام در میان کشورهای عضو اوپک است. همچنین با عرضه بیش از ۲۲۶ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی به بازار بیش ترین مقدار عرضه را در بین کشورهای عضو اوپک به خود اختصاص داده است.

گزیده اطلاعات

در سال ۲۰۵۰ جمعیت جهان ۹۷۲۵ میلیون نفر برآورد شده است که قاره های آسیا و آفریقا به ترتیب با ۵۲۶۷ و ۲۴۷۸ میلیون نفر دارای بیش ترین جمعیت می باشند.

در سال ۲۰۱۵، ۱۸۸ کشورهای جهان براساس شاخص توسعه انسانی رتبه بندی شده اند که در این میان، ۵۱ کشور جهان در رده کشورهای با توسعه انسانی بسیار بالا قرار دارند. کشورهای نروژ، استرالیا، سوئیس، آلمان، دانمارک، سنگاپور، هلند، ایرلند، ایسلند، کانادا و ایالات متحده، به ترتیب رتبه های ۱ تا ۱۰ را به خود اختصاص داده اند.

در سال های ۲۰۱۳، ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ مقدار شاخص توسعه انسانی ایران به ترتیب معادل ۰/۷۷۰، ۰/۷۷۴ و ۰/۷۷۴ می باشد که در سال ۲۰۱۵ در بین کشورهای جهان رتبه ۶۹ را به خود اختصاص داده است. لازم به ذکر است رتبه ایران در سال ۲۰۱۴ نیز ۶۹ بوده است.

در سال ۲۰۱۵ امید به زندگی در بدو تولد در ایران ۷۵/۶ سال بوده است.

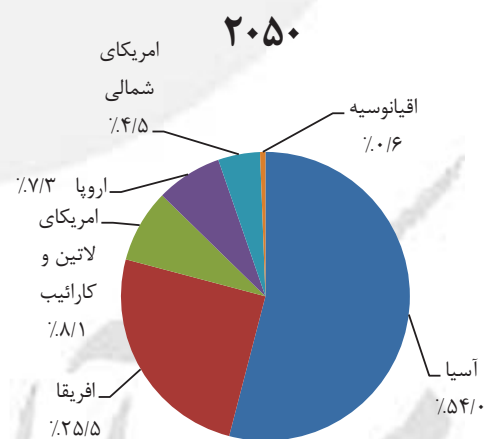
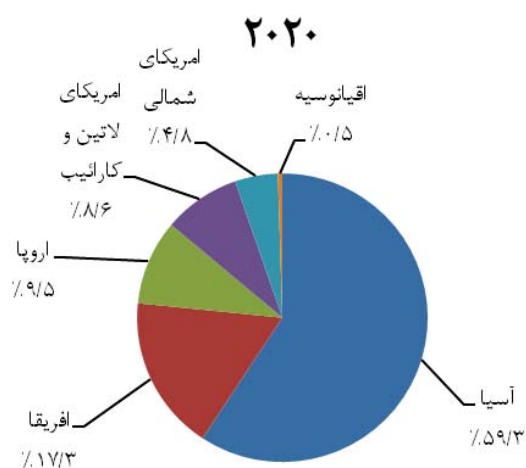
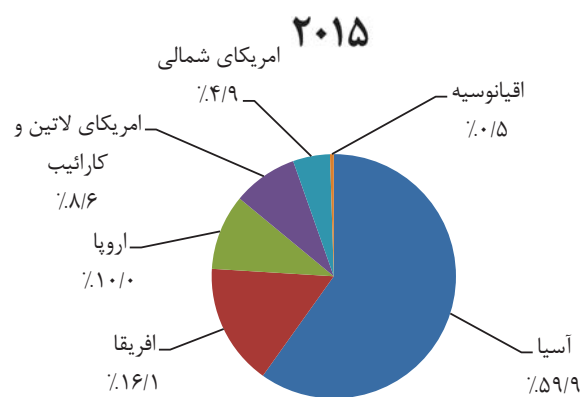
بنابر آمارهای ارائه شده توسط سازمان اوپک در سال ۲۰۱۶ میزان تولید نفت خام ایران ۳۶۵۱ هزار بشکه در روز بوده که در مقایسه با ۱۲ کشور دیگر عضو اوپک رتبه سوم را به خود

۲۴-۱- جمعیت جهان و پیش بینی آن بر حسب منطقه (میلیون نفر)

منطقه	۲۰۱۵	۲۰۲۰	۲۰۳۰	۲۰۴۰	۲۰۵۰
جهان	۷۳۴۹	۷۷۵۸	۸۵۰۱	۹۱۵۷	۹۷۲۵
آسیا	۴۳۹۳	۴۵۹۸	۴۹۲۳	۵۱۴۴	۵۲۶۷
افریقا	۱۱۸۶	۱۳۴۰	۱۶۷۹	۲۰۶۳	۲۴۷۸
اروپا	۷۳۸	۷۳۹	۷۳۴	۷۲۱	۷۰۷
امریکای لاتین و کارائیب	۶۳۴	۶۶۷	۷۲۱	۷۶۰	۷۸۴
امریکای شمالی	۳۵۸	۳۷۱	۳۹۶	۴۱۶	۴۳۳
اقیانوسیه	۳۹	۴۲	۴۷	۵۲	۵۷

مأخذ - سازمان ملل متحد. (ر. پ.)

۲۴-۱- جمعیت جهان و پیش بینی آن بر حسب منطقه

۲۴-۲ - برخی از شاخص های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان

کشور	جمعیت (میلیون نفر)	جمعیت تا سن ۱۴ سال (درصد)	جمعیت بالای سن ۶۰ سال (درصد)	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	درصد شهر نشینی
میانگین سال ۲۰۱۷					
آسیا					
آذربایجان، جمهوری ^(۱)	۹/۸۳	۲۳/۳	۱۰/۱	۱۱۸/۹	۵۴/۶
اردن	۹/۷	۳۵/۵	۵/۷	۱۰۹/۳	۸۳/۷
ارمنستان	۲/۹۳	۲۰/۰	۱۶/۹	۱۰۲/۹	۶۲/۷
ازبکستان	۳۱/۹۱	۲۸/۰	۷/۶	۷۵/۰	۳۶/۴
افغانستان	۳۵/۵۳	۴۳/۲	۴/۱	۵۴/۴	۲۶/۷
امارات متحده عربی	۹/۴۰	۱۳/۹	۲/۴	۱۱۲/۴	۸۵/۵
اندونزی	۲۶۳/۹۹	۲۷/۴	۸/۶	۱۴۵/۷	۵۳/۷
ایران، جمهوری اسلامی	۸۱/۱۶	۲۳/۷	۸/۸	۴۹/۸	۷۳/۴
بحرین	۱/۴۹	۱۹/۷	۴/۶	۱۹۶۳/۹	۸۸/۸
بنگلادش	۱۶۴/۶۷	۲۸/۴	۷/۳	۱۲۶۵	۳۴/۳
پاکستان	۱۹۷/۰۲	۳۴/۸	۶/۷	۲۵۵/۶	۳۸/۸
تاجیکستان	۸/۹۲	۳۵/۳	۵/۸	۶۳/۷	۲۶/۸
تایلند	۶۹/۰۴	۱۷/۳	۱۶/۹	۱۳۵/۱	۵۰/۴
ترکمنستان	۵/۷۶	۳۰/۹	۷/۳	۱۲/۳	۵۰/۰
ترکیه	۸۰/۷۵	۲۵/۰	۱۲/۰	۱۰۴/۹	۷۳/۴
چین ^(۲)	۱۴۰۹/۵۲	۱۷/۷	۱۶/۲	۱۵۰/۱	۵۵/۶
ژاپن	۱۲۷/۴۸	۱۲/۹	۳۳/۴	۳۴۹/۷	۹۳/۵
سنگاپور	۵/۷۱	۱۵/۰	۱۹/۵	۸۱۵۵/۵	۱۰۰/۰
سوریه، جمهوری عربی	۱۸/۲۷	۳۶/۶	۶/۸	۹۹/۵	۵۷/۷
عراق	۳۸/۲۷	۴۰/۴	۵/۰	۸۸/۱	۶۹/۵
عربستان سعودی	۳۲/۹۴	۲۵/۲	۵/۶	۱۵/۳	۸۳/۱
عمان	۴/۶۴	۲۱/۸	۴/۰	۱۵/۰	۷۷/۶
فلسطین ^(۳)	۸/۳۲	۲۷/۹	۱۶/۱	۳۸۴/۵	۷۵/۳
فیلیپین	۱۰۴/۹۲	۳۱/۷	۷/۶	۳۵۱/۹	۴۴/۴
قرقیزستان	۶/۰۵	۳۱/۸	۷/۶	۳۱/۵	۳۵/۷
قزاقستان	۱۸/۲۰	۲۷/۹	۱۱/۱	۶/۷	۵۳/۲
قطر	۲/۶۴	۱۳/۹	۲/۸	۲۲۷/۳	۹۹/۲
کره، جمهوری (کره جنوبی)	۵۰/۹۸	۱۳/۵	۲۰/۱	۵۲۴/۳	۸۲/۵
کویت	۴/۱۴	۲۱/۱	۴/۹	۲۳۲/۱	۹۸/۳
گرجستان	۳/۹۱	۱۹/۲	۲۰/۸	۵۶/۳	۵۳/۶
لبنان	۶/۰۸	۲۳/۱	۱۲/۰	۵۹۴/۶	۸۷/۸
مالزی ^(۴)	۳۱/۶۲	۲۴/۳	۹/۷	۹۶/۳	۷۴/۷
هند	۱۳۳۹/۱۸	۲۷/۸	۹/۴	۴۵۰/۴	۳۲/۷
یمن	۲۸/۲۵	۳۹/۹	۴/۶	۵۳/۵	۳۴/۶
افریقا					
افریقای جنوبی	۵۶/۷۲	۲۹	۸/۴	۴۶/۸	۶۴/۸
الجزایر	۴۱/۳۲	۲۹/۳	۹/۴	۱۷/۳	۷۰/۷
بورکینافاسو	۱۹/۱۹	۴۵/۲	۳/۹	۷۰/۲	۲۹/۹
تونس	۱۱/۵۳	۲۴/۰	۱۲/۳	۷۴/۲	۶۶/۸
زیمبابوه	۱۶/۵۳	۴۱/۲	۴/۲	۴۲/۷	۳۲/۴
سودان	۴۰/۵۳	۴۰/۸	۵/۵	۲۳/۰	۳۳/۸

۲۴-۲- برخی از شاخص‌های جمعیتی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

کشور	جمعیت (میلیون نفر)	جمعیت تا سن ۱۴ سال (درصد)	جمعیت بالای سن ۶۰ سال (درصد)	تراکم جمعیت (نفر در کیلومتر مربع)	درصد شهرنشینی
کامرون	۲۴/۰۵	۴۲/۷	۴/۸	۵۰/۹	۵۴/۴
کنگو، جمهوری دموکراتیک	۵/۲۶	۴۲/۳	۵/۲	۱۵/۴	۶۵/۴
لیبی، جمهوری عربی	۶/۳۷	۲۸/۲	۶/۶	۳/۶	۷۸/۶
مراکش	۳۵/۷۴	۲۷/۴	۱۰/۴	۸۰/۱	۶۰/۲
مصر	۹۷/۵۵	۳۳/۵	۷/۹	۹۸/۰	۴۳/۱
نیجریه	۱۹۰/۸۹	۴۴/۰	۴/۵	۲۰۹/۶	۴۷/۸
امریکای جنوبی					
آرژانتین	۴۴/۲۷	۲۴/۹	۱۵/۴	۱۶/۲	۹۱/۸
برزیل	۲۰۹/۲۹	۲۱/۷	۱۲/۶	۲۵/۰	۸۵/۷
پرو	۳۲/۱۷	۲۷/۴	۱۰/۴	۲۵/۱	۷۸/۶
شیلی	۱۸/۰۵	۲۰/۳	۱۶/۰	۲۴/۳	۸۹/۵
ونزوئلا	۳۱/۹۸	۲۷/۶	۹/۹	۲۶/۳	۸۹/۰
امریکای شمالی					
ایالات متحده آمریکا	۳۲۴/۴۶	۱۸/۹	۲۱/۵	۳۵/۵	۸۱/۶
کانادا	۳۶/۶۲	۱۶/۰	۲۳/۵	۴/۰	۸۱/۸
کوبا	۱۱/۴۸	۱۶/۰	۲۰/۱	۱۰۷/۹	۷۷/۱
مکزیک	۱۲۹/۱۶	۲۶/۷	۱۰/۱	۶۶/۴	۷۹/۲
اروپا					
آلمان	۸۲/۱۱	۱۳/۱	۲۸/۰	۲۳۵/۶	۷۵/۳
اتریش	۸/۷۴	۱۴/۱	۲۵/۱	۱۰۶	۶۶/۰
اسپانیا ^(۵)	۴۶/۳۵	۱۴/۷	۲۵/۳	۹۲/۹	۷۹/۶
اوکراین	۴۴/۲۲	۱۵/۵	۲۳/۲	۷۶/۳	۶۹/۷
ایتالیا	۵۹/۳۶	۱۳/۵	۲۹/۴	۲۰/۱۸	۶۹/۰
ایرلند	۴/۷۶	۲۱/۶	۱۹/۱	۶۹/۱	۶۳/۲
بلژیک	۱۱/۴۳	۱۷/۱	۲۴/۶	۳۷۷/۵	۹۷/۹
بلغارستان	۷/۰۸	۱۴/۲	۲۷/۷	۶۵/۳	۷۳/۹
بوسنی - هرزگوین	۳/۵۱	۱۴/۱	۲۳/۴	۶۸/۸	۳۹/۸
پادشاهی متحده بریتانیا	۶۶/۱۸	۱۷/۷	۲۳/۹	۲۷۳/۶	۸۲/۶
پرتغال	۱۰/۳۳	۱۳/۶	۲۷/۹	۱۱۲/۸	۶۳/۵
دانمارک	۵/۷۳	۱۶/۵	۲۵/۳	۱۳۵/۱	۸۷/۷
رومانی	۱۹/۶۸	۱۵/۳	۲۴/۹	۸۵/۵	۵۴/۶
سوئد	۹/۹۱	۱۷/۵	۲۵/۵	۲۴/۲	۸۵/۸
سوئیس	۸/۴۸	۱۴/۹	۲۴/۱	۲۱۴/۵	۷۳/۹
فدراسیون روسیه	۱۴۳/۹۹	۱۷/۶	۲۱/۱	۸/۸	۷۴/۰
فرانسه	۶۴/۹۸	۱۸/۱	۲۵/۷	۱۱۸/۷	۷۹/۵
فنلاند ^(۶)	۵/۵۲	۱۶/۴	۲۷/۸	۱۸/۲	۸۴/۲
لهستان	۳۸/۱۷	۱۴/۸	۲۴/۰	۱۲۴/۶	۶۰/۵
مجارستان	۹/۷۲	۱۴/۳	۲۶/۰	۱۰۷/۴	۷۱/۲
نروژ ^(۷)	۵/۳۱	۱۷/۸	۲۲/۳	۱۴/۵	۸۰/۵
هلند	۱۷/۰۴	۱۶/۴	۲۵/۰	۵۰۵/۲	۹۰/۵
یونان	۱۱/۱۶	۱۴/۲	۲۶/۵	۸۶/۶	۷۸/۰
اقیانوسیه					
استرالیا ^(۸)	۲۴/۴۵	۱۹/۰	۲۱/۰	۳/۲	۸۹/۴
نیوزیلند (زلاندو)	۴/۷۱	۱۹/۸	۲۰/۸	۱۷/۹	۸۶/۳

(۱) شامل ناگورنو-قره باغ می باشد.

(۲) بدلیل اهداف آماری، اطلاعات مربوط به کشور چین شامل هنگ کنگ، ماکائو، مناطق ویژه اداری چین و استان تایوان نمی شود.

(۳) شامل اورشلیم شرقی می باشد.

(۴) شامل صباح و سراوق می باشد.

(۵) شامل جزایر قناری، سئوتا و ملیلا می باشد.

(۶) شامل جزایر آند می باشد.

(۷) شامل جزایر سوالبارد و جان ماین می باشد.

(۸) شامل جزایر کریسمس، کوکوس (کیلینگ) و نورفولک می باشد.

مأخذ- سازمان ملل متحد (ر.ب).

۳-۲۴- میزان خام ولادت، مرگ و میر و میزان مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان: ۲۰۱۶

کشور	میزان خام ولادت	میزان خام مرگ و میر	میزان مرگ و میر اطفال کمتر از یکساله (در هر هزار تولد زنده) ^(۱)
<i>آسیا</i>			
آذربایجان، جمهوری	۱۷	۶	۱۱
اردن	۲۶	۴	۱۶
ارمنستان	۱۴	۹	۹
ازبکستان	۲۳	۵	۲۹
افغانستان	۳۵	۷	۶۰
امارات متحده عربی	۱۰	۲	۶
اندونزی	۱۹	۷	۲۳
ایران، جمهوری اسلامی	۲۰	۵	۵
بحرین	۱۴	۲	۶
بنگلادش	۱۹	۵	۳۸
پاکستان	۲۹	۷	۶۷
تاجیکستان	۲۹	۵	۳۶
تایلند	۱۱	۸	۱۰
ترکمنستان	۲۷	۷	۴۵
ترکیه	۱۷	۵	۱۰
چین	۱۳	۷	۱۰
ژاپن	۸	۱۰	۱/۹
سنگاپور	۹	۵	۲/۴
سوریه، جمهوری عربی	۲۲	۶	۱۷
عراق	۳۲	۴	۳۸
عربستان سعودی	۲۰	۴	۱۲
عمان	۲۱	۳	۹
فلسطین اشغالی	۳۱	۴	۱۸
فیلیپین	۲۳	۷	۲۱
قرقیزستان	۲۷	۶	۱۸
قزاقستان	۲۳	۷	۹
قطر	۱۱	۱	۷
کره جنوبی، جمهوری	۸	۶	۲/۷
کویت	۱۵	۲	۸
گرجستان	۱۵	۱۴	۹
لبنان	۱۴	۵	۸
مالزی	۱۷	۵	۷
هند	۲۱	۷	۳۷
یمن	۳۲	۷	۴۵
<i>افریقا</i>			
افریقای جنوبی	۲۱	۹	۳۳
الجزایر	۲۶	۴	۲۱
بورکینافاسو	۴۱	۹	۶۵
تونس	۲۰	۶	۱۵
زیمبابوه	۳۶	۹	۵۰
سودان	۳۴	۸	۴۶
کامرون	۳۶	۱۰	۵۴

۲۴-۳- میزان خام ولادت، مرگ و میر و میزان مرگ و میر اطفال در کشورهای منتخب جهان : ۲۰۱۶ (دنباله)

کشور	میزان خام ولادت	میزان خام مرگ و میر	میزان مرگ و میر اطفال کمتر از یک‌ساله (در هر هزار تولد زنده) ^(۱)
کنگو، جمهوری دموکراتیک	۴۴	۱۰	۶۹
لیبی، جماهیر عربی	۲۰	۵	۲۳
مراکش	۱۹	۵	۲۵
مصر	۳۰	۷	۱۶
نیجریه	۳۹	۱۳	۶۹
امریکای جنوبی			
آرژانتین	۱۷	۸	۱۰/۱
برزیل	۱۳	۶	۱۴
پرو	۲۰	۶	۱۷
شیلی	۱۴	۶	۷/۳
ونزوئلا	۱۹	۵	۱۲/۵
امریکای شمالی			
ایالات متحده آمریکا	۱۲	۸	۵/۸
کانادا	۱۱	۸	۴/۳
کوبا	۱۱	۹	۴/۳
مکزیک	۲۰	۵	۱۸
اروپا			
آلمان	۹	۱۱	۳/۳
اتریش	۱۰	۹	۳/۱
اسپانیا	۹	۹	۲/۶
اوکراین	۹	۱۴	۷/۴
ایتالیا	۸	۱۰	۳
ایرلند	۱۴	۷	۳/۳
بلژیک	۱۱	۱۰	۳/۴
بلغارستان	۹	۱۵	۶/۵
بوسنی و هرزگوین	۹	۱۱	۴/۱
پادشاهی متحده بریتانیا	۱۲	۹	۳/۹
پرتغال	۸	۱۱	۳/۲
دانمارک	۱۱	۹	۳/۱
رومانی	۱۰	۱۳	۷/۳
سوئد	۱۲	۹	۲/۵
سوئیس	۱۱	۸	۳/۴
فدراسیون روسیه	۱۳	۱۳	۶
فرانسه	۱۲	۹	۳/۵
فنلاند	۱۰	۱۰	۱/۹
لهستان	۱۰	۱۰	۴
مجارستان	۱۰	۱۳	۳/۹
نروژ	۱۱	۸	۲/۲
هلند	۱۰	۹	۳/۵
یونان	۸	۱۱	۴
اقیانوسیه			
استرالیا	۱۳	۷	۳/۲
نیوزیلند (زلاندنو)	۱۳	۷	۳/۶

(۱) میزان مرگ و میر نوزادان در هر هزار تولد زنده، میزان مرگ و میرهایی که دارای اعشار هستند برگرفته از آمارهای ثبتی کشورها ولی اعدادی که دارای اعشار نیستند به طور تخمینی از منابع ذکر شده نقل شده اند.
مأخذ - دفتر مرجع جمعیتی، (ر. پ).

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان

رتبه شاخص توسعه انسانی	شاخص توسعه انسانی ^(۱)				درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت ۲۰۱۱)	میانگین سال های تحصیل	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	امید به زندگی در بدو تولد	کشور
	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲					
آسیا									
۷۸	۰/۷۵۹	۰/۷۵۸	۰/۷۵۲	۰/۷۴۵	۱۶۴۱۳	۱۱/۲	۱۲/۷	۷۰/۹	آذربایجان، جمهوری
۸۶	۰/۷۴۱	۰/۷۴۱	۰/۷۳۷	۰/۷۳۷	۱۰۱۱۱	۱۰/۱	۱۳/۱	۷۴/۲	اردن
۸۴	۰/۷۴۳	۰/۷۴۱	۰/۷۳۹	۰/۷۳۶	۸۱۸۹	۱۱/۳	۱۲/۷	۷۴/۹	ارمنستان
۱۰۵	۰/۷۰۱	۰/۶۹۷	۰/۶۹۰	۰/۶۸۱	۵۷۴۸	۱۲/۰	۱۲/۲	۶۹/۴	ازبکستان
۱۶۹	۰/۴۷۹	۰/۴۷۹	۰/۴۷۶	۰/۴۷۰	۱۸۷۱	۳/۶	۱۰/۱	۶۰/۷	افغانستان
۴۲	۰/۸۴۰	۰/۸۳۶	۰/۸۳۲	۰/۸۲۹	۶۶۲۰۳	۹/۵	۱۳/۳	۷۷/۱	امارات متحده عربی
۱۱۳	۰/۶۸۹	۰/۶۸۶	۰/۶۸۲	۰/۶۷۷	۱۰۰۵۳	۷/۹	۱۲/۹	۶۹/۱	اندونزی
۶۹	۰/۷۷۴	۰/۷۷۴	۰/۷۷۰	۰/۷۶۹	۱۶۳۹۵	۸/۸	۱۴/۸	۷۵/۶	ایران، جمهوری اسلامی
۴۷	۰/۸۲۴	۰/۸۲۳	۰/۸۲۰	۰/۸۱۵	۳۷۲۳۶	۹/۴	۱۴/۵	۷۶/۷	بحرین
۱۳۹	۰/۵۷۹	۰/۵۷۵	۰/۵۷۰	۰/۵۶۵	۳۳۴۱	۵/۲	۱۰/۲	۷۲/۰	بنگلادش
۱۴۷	۰/۵۵۰	۰/۵۴۸	۰/۵۴۲	۰/۵۳۸	۵۰۳۱	۵/۱	۸/۱	۶۶/۴	پاکستان
۱۲۹	۰/۶۲۷	۰/۶۲۵	۰/۶۲۲	۰/۶۱۷	۲۶۰۱	۱۰/۴	۱۱/۳	۶۹/۶	تاجیکستان
۸۷	۰/۷۴۰	۰/۷۳۸	۰/۷۳۷	۰/۷۳۳	۱۴۵۱۹	۷/۹	۱۳/۶	۷۴/۶	تایلند
۱۱۱	۰/۶۹۱	۰/۶۸۸	۰/۶۸۳	۰/۶۷۸	۱۴۰۲۶	۹/۹	۱۰/۸	۶۵/۷	ترکمنستان
۷۱	۰/۷۶۷	۰/۷۶۴	۰/۷۵۹	۰/۷۵۴	۱۸۷۰۵	۷/۹	۱۴/۶	۷۵/۵	ترکیه
۹۰	۰/۷۳۸	۰/۷۳۴	۰/۷۲۳	۰/۷۱۳	۱۳۳۴۵	۷/۶	۱۳/۵	۷۶/۰	چین
۱۷	۰/۹۰۳	۰/۹۰۲	۰/۸۹۹	۰/۸۹۴	۳۷۲۶۸	۱۲/۵	۱۵/۳	۸۳/۷	ژاپن
۵	۰/۹۲۵	۰/۹۲۴	۰/۹۲۲	۰/۹۲۰	۷۸۱۶۲	۱۱/۶	۱۵/۴	۸۳/۲	سنگاپور
۱۴۹	۰/۵۳۶	۰/۵۵۳	۰/۵۷۵	۰/۶۳۵	۲۴۴۱	۵/۱	۹/۰	۶۹/۷	سوریه، جمهوری عربی
۱۲۱	۰/۶۴۹	۰/۶۴۹	۰/۶۵۸	۰/۶۵۹	۱۱۶۰۸	۶/۶	۱۰/۱	۶۹/۶	عراق
۳۸	۰/۸۴۷	۰/۸۴۵	۰/۸۴۱	۰/۸۳۰	۵۱۳۲۰	۹/۶	۱۶/۱	۷۴/۴	عربستان سعودی
۵۲	۰/۷۹۶	۰/۷۹۵	۰/۷۹۶	۰/۷۹۶	۳۴۴۰۲	۸/۱	۱۳/۷	۷۷/۰	عمان
۱۱۴	۰/۶۸۴	۰/۶۷۸	۰/۶۷۸	۰/۶۸۴	۵۲۵۶	۸/۹	۱۲/۸	۷۳/۱	فلسطین اشغالی
۱۱۶	۰/۶۸۲	۰/۶۷۹	۰/۶۷۶	۰/۶۷۱	۸۳۹۵	۹/۳	۱۱/۷	۶۸/۳	فیلیپین
۱۲۰	۰/۶۶۴	۰/۶۶۲	۰/۶۵۶	۰/۶۴۷	۳۰۶۷	۱۰/۸	۱۳/۰	۷۰/۸	قرقیزستان
۵۶	۰/۷۹۴	۰/۷۹۳	۰/۷۸۹	۰/۷۸۲	۲۲۰۹۳	۱۱/۷	۱۵/۰	۶۹/۶	قزاقستان
۳۳	۰/۸۵۶	۰/۸۵۵	۰/۸۵۴	۰/۸۴۳	۱۲۹۹۱۶	۹/۸	۱۳/۴	۷۸/۳	قطر
۱۸	۰/۹۰۱	۰/۸۹۹	۰/۸۹۶	۰/۸۹۱	۳۴۵۴۱	۱۲/۲	۱۶/۶	۸۲/۱	کره، جمهوری (کره جنوبی)
۵۱	۰/۸۰۰	۰/۷۹۹	۰/۷۸۷	۰/۷۹۶	۷۶۰۷۵	۷/۳	۱۳/۳	۷۴/۵	کویت
۷۰	۰/۷۶۹	۰/۷۶۸	۰/۷۵۹	۰/۷۵۵	۸۸۵۶	۱۲/۲	۱۳/۹	۷۵/۰	گرجستان
۷۶	۰/۷۶۳	۰/۷۶۳	۰/۷۶۳	۰/۷۶۶	۱۳۳۱۲	۸/۶	۱۳/۳	۷۹/۵	لبنان
۵۹	۰/۷۸۹	۰/۷۸۷	۰/۷۸۳	۰/۷۷۹	۲۴۶۲۰	۱۰/۱	۱۳/۱	۷۴/۹	مالزی
۱۳۱	۰/۶۲۴	۰/۶۱۵	۰/۶۰۷	۰/۵۹۹	۵۶۶۳	۶/۳	۱۱/۷	۶۸/۳	هند
۱۶۸	۰/۴۸۲	۰/۴۹۹	۰/۵۰۰	۰/۴۹۸	۲۳۰۰	۳/۰	۹/۱	۶۴/۱	یمن
افریقا									
۱۱۹	۰/۶۶۶	۰/۶۶۵	۰/۶۶۰	۰/۶۵۲	۱۲۰۸۷	۱۰/۳	۱۳/۰	۵۷/۷	افریقای جنوبی
۸۳	۰/۷۴۵	۰/۷۴۳	۰/۷۴۱	۰/۷۳۷	۱۳۵۳۳	۷/۸	۱۴/۴	۷۵/۰	الجزایر
۱۸۵	۰/۴۰۲	۰/۳۹۹	۰/۳۹۸	۰/۳۹۱	۱۵۳۷	۱/۴	۷/۷	۵۹/۰	بورکینافاسو
۹۷	۰/۷۲۵	۰/۷۲۳	۰/۷۲۲	۰/۷۲۰	۱۰۲۴۹	۷/۱	۱۴/۶	۷۵/۰	تونس
۱۵۴	۰/۵۱۶	۰/۵۰۷	۰/۴۹۸	۰/۴۸۸	۱۵۸۸	۷/۷	۱۰/۳	۵۹/۲	زیمبابوه
۱۶۵	۰/۴۹۰	۰/۴۸۸	۰/۴۸۵	۰/۴۷۸	۳۸۴۶	۳/۵	۷/۲	۶۳/۷	سودان

۲۴-۴- شاخص توسعه انسانی در کشورهای منتخب جهان (دنباله)

رتبه شاخص توسعه انسانی سال ۲۰۱۵	شاخص توسعه انسانی ^(۱)				درآمد ناخالص ملی (GNI) سرانه (نرخ برابری قدرت خرید بر حسب دلار به قیمت ثابت ۲۰۱۱)	میانگین سال‌های تحصیل	مدت زمان مورد انتظار تحصیل	امید به زندگی در بدو تولد	کشور
	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۲					
۱۵۳	۰/۵۱۸	۰/۵۱۴	۰/۵۰۷	۰/۵۰۱	۲۸۹۴	۶/۱	۱۰/۴	۵۶/۰	کامرون
۱۳۵	۰/۵۹۲	۰/۵۸۹	۰/۵۸۱	۰/۵۷۶	۵۵۰۳	۶/۳	۱۱/۱	۶۲/۹	کنگو، جمهوری دموکراتیک...
۱۰۲	۰/۷۱۶	۰/۷۱۹	۰/۷۳۰	۰/۷۳۵	۱۴۳۰۳	۷/۳	۱۳/۴	۷۱/۸	لیبی، جمهوری عربی
۱۲۳	۰/۶۴۷	۰/۶۴۵	۰/۶۴۰	۰/۶۳۴	۷۱۹۵	۵/۰	۱۲/۱	۷۴/۳	مراکش
۱۱۱	۰/۶۹۱	۰/۶۸۸	۰/۶۸۶	۰/۶۸۱	۱۰۰۶۴	۷/۱	۱۳/۱	۷۱/۳	مصر
۱۵۲	۰/۵۲۷	۰/۵۲۵	۰/۵۲۱	۰/۵۱۴	۵۴۴۳	۶/۰	۱۰/۰	۵۳/۱	نیجریه
امریکای جنوبی									
۴۵	۰/۸۲۷	۰/۸۲۶	۰/۸۲۵	۰/۸۲۳	۲۰۹۴۵	۹/۹	۱۷/۳	۷۶/۵	آرژانتین
۷۹	۰/۷۵۴	۰/۷۵۴	۰/۷۴۷	۰/۷۳۴	۱۴۱۴۵	۷/۸	۱۵/۲	۷۴/۷	برزیل
۸۷	۰/۷۴۰	۰/۷۳۷	۰/۷۳۵	۰/۷۳۱	۱۱۲۹۵	۹/۰	۱۳/۴	۷۴/۸	پرو
۳۸	۰/۸۴۷	۰/۸۴۵	۰/۸۴۱	۰/۸۳	۲۱۶۶۵	۹/۹	۱۶/۳	۸۲/۰	شیلی
۷۱	۰/۷۶۷	۰/۷۶۹	۰/۷۷۱	۰/۷۷	۱۵۱۲۹	۹/۴	۱۴/۳	۷۴/۴	ونزوئلا
امریکای شمالی									
۱۰	۰/۹۲۰	۰/۹۱۸	۰/۹۱۶	۰/۹۱۵	۵۳۲۴۵	۱۳/۲	۱۶/۵	۷۹/۲	ایالات متحده آمریکا
۱۰	۰/۹۲۰	۰/۹۱۹	۰/۹۱۲	۰/۹۰۹	۴۲۵۸۲	۱۳/۱	۱۶/۳	۸۲/۲	کانادا
۶۸	۰/۷۷۵	۰/۷۷۲	۰/۷۷۲	۰/۷۷۳	۷۴۵۵	۱۱/۸	۱۳/۹	۷۹/۶	کوبا
۷۷	۰/۷۶۲	۰/۷۵۸	۰/۷۵۴	۰/۷۵۳	۱۶۳۸۳	۸/۶	۱۳/۳	۷۷/۰	مکزیک
اروپا									
۴	۰/۹۲۶	۰/۹۲۴	۰/۹۲	۰/۹۱۹	۴۵۰۰۰	۱۳/۲	۱۷/۱	۸۱/۱	آلمان
۲۴	۰/۸۹۳	۰/۸۹۲	۰/۸۹۲	۰/۸۸۷	۴۳۶۰۹	۱۱/۳	۱۵/۹	۸۱/۶	اتریش
۲۷	۰/۸۸۴	۰/۸۸۲	۰/۸۷۷	۰/۸۷۴	۳۲۷۷۹	۹/۸	۱۷/۷	۸۲/۸	اسپانیا
۸۴	۰/۷۴۳	۰/۷۴۸	۰/۷۴۶	۰/۷۴۴	۷۳۶۱	۱۱/۳	۱۵/۳	۷۱/۱	اوکراین
۲۶	۰/۸۸۷	۰/۸۸۱	۰/۸۷۷	۰/۸۷۶	۳۳۵۷۳	۱۰/۹	۱۶/۳	۸۳/۳	ایتالیا
۸	۰/۹۲۱	۰/۹۲۰	۰/۹۱۰	۰/۹۰۲	۳۷۰۶۵	۱۲/۲	۱۹/۰	۸۲/۷	ایرلند
۲۲	۰/۸۹۶	۰/۸۹۵	۰/۸۹۰	۰/۸۸۹	۴۱۲۴۳	۱۱/۴	۱۶/۶	۸۱/۰	بلژیک
۵۶	۰/۷۹۴	۰/۷۹۲	۰/۷۸۷	۰/۷۸۱	۱۶۲۶۱	۱۰/۸	۱۵/۰	۷۴/۳	بلغارستان
۸۱	۰/۷۵۰	۰/۷۴۷	۰/۷۴۲	۰/۷۳۵	۱۰۰۹۱	۹/۰	۱۴/۲	۷۶/۶	بوسنی - هرزگوین
۱۶	۰/۹۰۹	۰/۹۰۸	۰/۹۰۴	۰/۸۹۹	۳۷۹۳۱	۱۳/۳	۱۶/۳	۸۰/۸	پادشاهی متحده بریتانیا
۴۱	۰/۸۴۳	۰/۸۴۱	۰/۸۳۷	۰/۸۲۷	۲۶۱۰۴	۸/۹	۱۶/۶	۸۱/۲	پرتغال
۵	۰/۹۲۵	۰/۹۲۳	۰/۹۲۶	۰/۹۲۴	۴۴۵۱۹	۱۲/۷	۱۹/۲	۸۰/۴	دانمارک
۵۰	۰/۸۰۲	۰/۷۹۸	۰/۷۹۷	۰/۷۹۴	۱۹۴۲۸	۱۰/۸	۱۴/۷	۷۴/۸	رومانی
۱۴	۰/۹۱۳	۰/۹۰۹	۰/۹۰۶	۰/۹۰۴	۴۶۳۵۱	۱۲/۳	۱۶/۱	۸۲/۳	سوئد
۳	۰/۹۳۹	۰/۹۳۸	۰/۹۳۶	۰/۹۳۴	۵۶۳۶۴	۱۳/۴	۱۶/۰	۸۳/۱	سوئیس
۴۹	۰/۸۰۴	۰/۸۰۵	۰/۸۰۳	۰/۷۹۹	۲۳۲۸۶	۱۲/۰	۱۵/۰	۷۰/۳	فدراسیون روسیه
۲۱	۰/۸۹۷	۰/۸۹۴	۰/۸۹۰	۰/۸۸۷	۳۸۰۸۵	۱۱/۶	۱۶/۴	۸۲/۴	فرانسه
۲۳	۰/۸۹۵	۰/۸۹۳	۰/۸۹۰	۰/۸۸۷	۳۸۸۶۸	۱۱/۲	۱۷/۰	۸۱/۰	فنلاند
۳۶	۰/۸۵۵	۰/۸۵۲	۰/۸۵۰	۰/۸۳۸	۲۴۱۱۷	۱۱/۹	۱۶/۴	۷۷/۶	لهستان
۴۳	۰/۸۳۶	۰/۸۳۴	۰/۸۳۴	۰/۸۲۴	۲۳۳۹۴	۱۲/۰	۱۵/۶	۷۵/۳	مجارستان
۱	۰/۹۴۹	۰/۹۴۸	۰/۹۴۵	۰/۹۴۲	۶۷۶۱۴	۱۲/۷	۱۷/۷	۸۱/۷	نروژ
۷	۰/۹۲۴	۰/۹۲۳	۰/۹۲۳	۰/۹۲۲	۴۶۳۲۶	۱۱/۹	۱۸/۱	۸۱/۷	هلند
۲۹	۰/۸۶۶	۰/۸۶۵	۰/۸۶۲	۰/۸۶	۲۴۸۰۸	۱۰/۵	۱۷/۲	۸۱/۱	یونان
اقیانوسیه									
۲	۰/۹۳۹	۰/۹۳۷	۰/۹۳۶	۰/۹۳۳	۴۲۸۲۲	۱۳/۲	۲۰/۴	۸۲/۵	استرالیا
۱۳	۰/۹۱۵	۰/۹۱۳	۰/۹۱	۰/۹۰۸	۳۲۸۷۰	۱۲/۵	۱۹/۲	۸۲/۰	نیوزیلند (زاندنو)

(۱) قابل ذکر است هر ساله ارقام سال‌های قبل براساس نشریه (HDR) سازمان ملل تجدیدنظر می‌گردد.

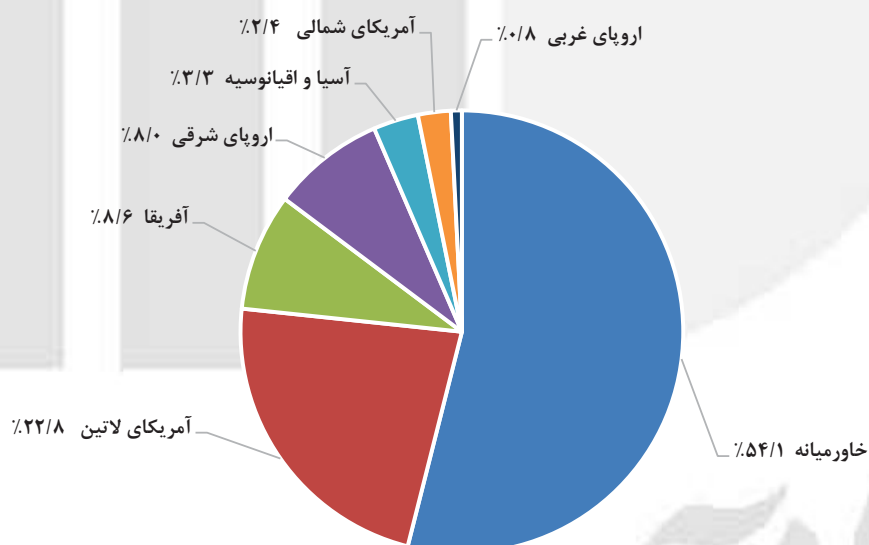
۲۴-۵- ذخایر شناخته شده نفت خام جهان برحسب منطقه

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
جهان	۱۰۸۶۶۴۸	۱۱۹۸۹۵۳	۱۴۵۹۷۶۵	۱۴۷۸۶۷۳	۱۴۸۹۲۷۲	۱۴۹۰۳۸۶	۱۴۸۷۸۹۳	۱۴۹۲۱۶۴
آسیا و اقیانوسیه	۴۲۶۸۱	۴۰۶۴۰	۴۷۲۲۷	۴۷۵۵۲	۴۷۸۶۰	۴۸۱۹۷	۴۸۳۸۵	۴۹۰۰۳
آفریقا	۹۳۳۰۷	۱۱۷۳۷۲	۱۲۵۶۲۳	۱۲۸۲۹۱	۱۲۸۰۷۰	۱۲۷۲۵۷	۱۲۷۹۶۹	۱۲۸۳۵۹
آمریکای شمالی	۲۶۹۰۱	۲۶۵۷۹	۲۷۴۶۹	۳۴۶۶۱	۳۷۶۵۲	۴۰۵۰۳	۳۶۲۱۸	۳۶۲۱۸
آمریکای لاتین	۱۲۲۲۳۳	۱۱۸۴۵۵	۳۳۴۱۲۷	۳۳۸۳۵۶	۳۴۱۵۲۲	۳۴۱۲۹۶	۳۴۲۵۴۹	۳۳۹۶۴۵
اروپای شرقی	۸۹۲۶۸	۱۲۷۲۶۶	۱۱۷۳۱۰	۱۱۹۸۸۱	۱۱۹۸۷۴	۱۱۹۸۶۳	۱۱۹۸۶۰	۱۱۹۸۵۰
اروپای غربی	۱۹۲۸۰	۱۶۹۵۲	۱۳۴۱۴	۱۰۸۰۰	۱۱۳۳۷	۱۰۷۶۱	۱۰۰۶۴	۱۱۳۵۳
خاورمیانه	۶۹۲۹۷۹	۷۵۱۶۹۰	۷۹۴۵۹۵	۷۹۹۱۳۲	۸۰۲۹۵۸	۸۰۲۵۱۲	۸۰۲۸۴۸	۸۰۷۷۳۰

(۱) ارقام تجدیدنظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ.).

۲-۲۴- توزیع ذخایر شناخته شده نفت خام جهان برحسب منطقه: ۲۰۱۶

منبع: جدول ۵-۲۴

۲۴-۶- متوسط تولید نفت خام جهان بر حسب منطقه

(هزار بشکه در روز)

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
جهان.....	۶۵۸۵۷	۷۱۵۲۳	۶۹۸۸۶	(۱)۷۲۶۹۹	(۱)۷۲۸۶۲	(۱)۷۳۴۳۶	(۱)۷۵۱۲۳	۷۵۴۷۷
آسیا و اقیانوسیه	۷۲۵۳	۷۳۲۸	۷۶۷۲	(۱)۷۴۸۴	(۱)۷۴۴۶	(۱)۷۴۶۰	(۱)۷۵۹۴	۷۲۴۰
افریقا	۶۷۴۶	۸۸۱۶	۸۶۶۸	(۱)۸۲۱۷	(۱)۷۶۳۹	(۱)۷۱۶۰	(۱)۷۰۹۵	۶۶۶۰
امریکای شمالی	۷۲۱۳	۶۵۳۸	۶۷۰۹	(۱)۷۷۹۵	(۱)۸۸۴۹	(۱)۱۰۱۶۴	(۱)۱۰۶۷۹	۱۰۰۶۱
امریکای لاتین	۹۳۱۷	۱۰۱۳۰	۹۶۳۰	۹۷۰۱	۹۶۹۸	۹۷۴۱	۹۷۱۵	۹۲۲۲
اروپای شرقی	۷۶۳۱	۱۱۰۸۳	۱۲۶۴۷	(۱)۱۲۵۰۷	(۱)۱۲۶۶۰	(۱)۱۲۶۵۰	(۱)۱۲۶۵۵	۱۲۷۶۶
اروپای غربی	۶۲۸۸	۴۹۰۵	۳۵۳۰	۲۸۸۸	۲۷۲۴	۲۷۵۰	۲۸۹۳	۲۹۲۰
خاورمیانه	۲۱۴۱۰	۲۲۷۲۲	۲۱۰۳۱	۲۴۱۰۷	۲۳۸۴۵	۲۳۵۱۱	۲۴۴۹۴	۲۶۶۰۸

(۱) ارقام تجدیدنظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ.).

۲۴-۷- متوسط صادرات^(۱) نفت خام جهان بر حسب منطقه

(هزار بشکه در روز)

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
جهان.....	۳۸۸۰۰	۴۰۵۴۱	۴۱۱۵۹	(۲)۴۱۷۱۸	(۲)۴۰۶۳۹	(۲)۴۰۳۱۱	(۲)۴۱۶۸۸	۴۴۱۷۵
آسیا و اقیانوسیه	۲۲۳۰	۱۹۶۱	۱۵۶۵	۱۲۳۹	۱۱۳۱	۱۲۰۰	(۱)۱۳۲۴	۱۳۵۶
افریقا	۵۲۰۹	۶۴۸۲	۷۶۳۵	(۲)۶۹۹۴	(۲)۶۵۲۲	(۲)۶۰۵۴	(۲)۶۲۰۲	۶۷۴۷
امریکای شمالی	۱۲۲۱	۱۳۷۸	۱۵۲۰	۱۸۲۴	۲۱۹۳	۲۶۲۷	(۲)۲۷۶۶	۳۲۶۲
امریکای لاتین	۴۹۰۶	۴۷۳۹	۴۶۲۴	۴۵۷۸	(۲)۴۳۸۳	(۲)۴۹۴۵	۵۲۱۳	۵۱۲۲
اروپای شرقی	۴۱۴۵	۵۳۴۴	۷۲۷۳	۶۹۶۸	۶۹۴۳	۶۸۰۰	۷۱۹۷	۷۳۸۲
اروپای غربی	۴۹۹۱	۳۷۴۰	۲۵۵۵	۲۰۳۸	۱۹۶۹	۱۸۹۲	۱۹۴۹	۲۰۹۶
خاورمیانه	۱۶۰۸۸	۱۶۸۹۷	۱۵۹۸۸	۱۸۰۷۷	۱۷۴۹۷	۱۶۷۹۳	۱۷۰۳۷	۱۹۲۱۱

(۱) اطلاعات شامل صادرات میعانات گازی، صادرات مجدد، تغییرات در مقدار نفت در حال حمل، جابجایی‌هایی که به هیچ طریق دیگر نشان داده نشده است و استفاده نامشخص می باشد.

(۲) ارقام تجدیدنظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ.).

۸-۲۴- متوسط تولید نفت خام کشورهای عضو اوپک (هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
جمع	۲۸۸۹۴ ^(۱)	۳۱۲۴۶	۲۹۲۴۹	۳۲۶۶۶ ^(۱)	۳۱۸۳۰ ^(۱)	۳۰۹۰۸ ^(۱)	۳۱۸۵۰ ^(۱)	۳۳۲۸۱
آنگولا	۷۳۶	۱۲۴۱	۱۷۵۸	۱۷۰۴	۱۷۰۱	۱۶۵۴	۱۷۶۷	۱۷۲۲
اکوادور	۳۹۲	۵۱۲	۴۷۶	۵۰۴	۵۲۶	۵۵۷	۵۴۳	۵۴۹
الجزایر	۷۹۶	۱۳۵۲	۱۱۹۰	۱۲۰۰	۱۲۰۳	۱۱۹۳	۱۱۵۷	۱۱۴۶
امارات متحده عربی	۲۱۷۵	۲۳۷۸	۲۳۲۴	۲۶۵۳	۲۷۹۷	۲۷۹۴	۲۹۸۹	۳۰۸۸
گابن ^(۳)	-	-	-	۲۴۲	۲۲۶	۲۲۶	۲۲۵	۲۲۰
ایران، جمهوری اسلامی	۳۶۶۱	۴۰۹۲	۳۵۴۴	۳۷۴۰	۳۵۷۵	۳۱۱۷	۳۱۵۲	۳۶۵۱
عراق	۲۸۱۰	۱۸۵۳	۲۳۵۸	۲۹۴۲	۲۹۸۰	۳۱۱۱	۳۵۰۴	۴۶۴۸
عربستان سعودی ^(۴)	۸۰۹۵	۹۳۵۳	۸۱۶۶	۹۷۶۳	۹۶۳۷	۹۷۱۳	۱۰۱۹۳	۱۰۴۶۰
قطر	۶۴۸	۷۶۶	۷۳۳	۷۳۴	۷۲۴	۷۰۹	۶۵۶	۶۵۲
کویت ^(۴)	۱۹۹۶	۲۵۷۳	۲۳۱۲	۲۹۷۸	۲۹۲۵	۲۸۶۷	۲۸۵۹	۲۹۵۴
لیبی، جماهیر عربی	۱۳۴۷	۱۶۹۳	۱۴۸۷	۱۴۵۰	۹۹۳	۴۸۰	۴۰۴	۳۹۰
نیجریه	۲۰۵۴	۲۳۶۶	۲۰۴۸	۱۹۵۴	۱۷۵۴	۱۸۰۷	۱۷۴۸	۱۴۲۷
ونزوئلا	۲۸۹۱	۳۰۶۷	۲۸۵۴	۲۸۰۴	۲۷۹۰	۲۶۸۳	۲۶۵۴	۲۳۷۳

(۱) اختلاف سرجمع مربوط به کشور اندونزی است که بدلیل خروج آن از سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) می باشد.

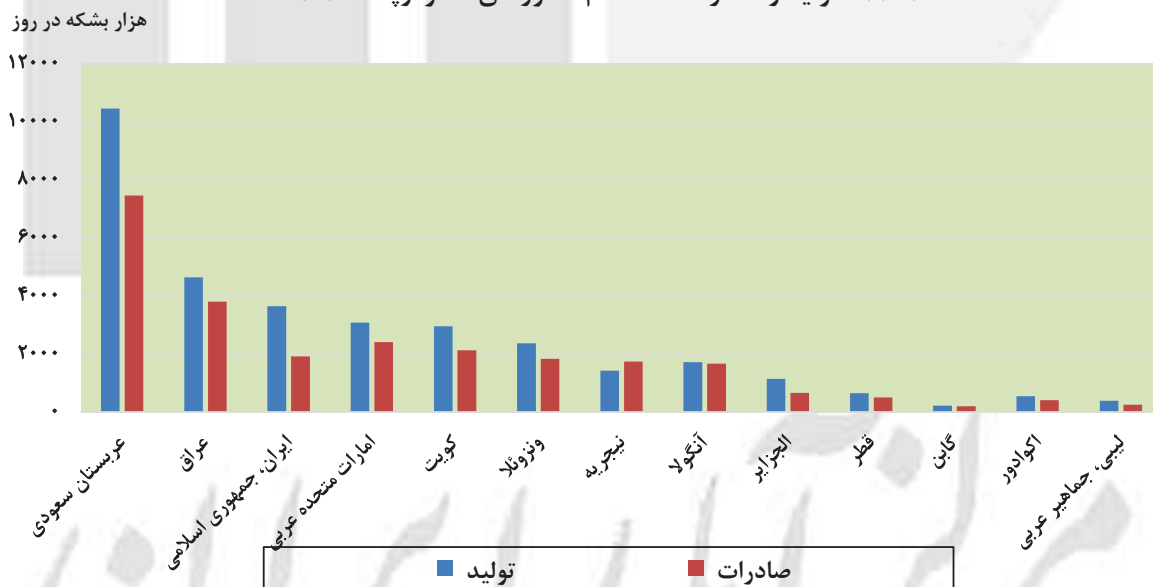
(۲) ارقام تجدیدنظر شده است.

(۳) کشور گابن به سازمان کشورهای تولیدکننده نفت (اوپک) اضافه شده و کشور اندونزی حذف شده است.

(۴) شامل سهم تولید از منطقه بی طرف می باشد.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ.).

۳-۲۴- تولید و صادرات نفت خام کشورهای عضو اوپک: ۲۰۱۶

منبع: جداول ۸-۲۴ و ۹-۲۴

۲۴-۹- متوسط صادرات^(۱) نفت خام کشورهای عضو اوپک (هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
جمع	۲۱۵۲۹ ^(۲)	۲۳۳۱۶	۲۲۸۰۶	۲۵۲۹۴ ^(۳)	۲۳۸۵۴ ^(۲)	۲۳۱۳۰ ^(۳)	۲۳۴۸۸ ^(۲)	۲۵۰۱۴
آنگولا	۷۴۹	۹۴۷	۱۷۱۱	۱۶۶۳	۱۶۶۹	۱۶۰۸	۱۷۱۱	۱۶۷۰
اکوادور	۲۵۲	۳۸۰	۳۴۰	۳۵۸	۳۸۸	۴۲۲	۴۳۳	۴۱۵
الجزایر	۴۶۱	۹۷۰	۷۰۹	۸۰۹	۷۴۴	۶۲۳	۶۴۲	۶۶۸
امارات متحده عربی	۱۸۱۵	۲۱۹۵	۲۱۰۴	۲۴۴۵	۲۷۰۱	۲۴۹۷	۲۴۴۲	۲۴۰۸
گابن ^(۴)	-	-	-	۲۲۴	۲۰۸	۲۰۷	۲۰۶	۲۰۵
ایران، جمهوری اسلامی	۲۴۹۲	۲۳۹۵	۲۲۴۸	۲۱۰۲	۱۲۱۵	۱۱۰۹	۱۰۸۱	۱۹۲۲
عراق	۲۰۴۰	۱۴۷۲	۱۸۹۰	۲۴۲۳	۲۳۹۰	۲۵۱۶	۳۰۰۵	۳۸۰۴
عربستان سعودی	۶۲۵۳	۷۲۰۹	۶۶۴۴	۷۵۵۷	۷۵۷۱	۷۱۵۴	۷۱۶۳	۷۴۶۳
قطر	۶۱۸	۶۷۷	۵۸۷	۵۸۸	۵۹۹	۵۹۶	۴۹۱	۵۰۳
کویت	۱۲۳۱	۱۶۵۱	۱۴۳۰	۲۰۷۰	۲۰۵۹	۱۹۹۵	۱۹۶۴	۲۱۲۸
لیبی، جماهیر عربی	۱۰۰۵	۱۳۰۶	۱۱۱۸	۹۶۲	۵۸۹	۳۱۹	۲۶۲ ^(۳)	۲۵۵
نیجریه	۱۹۸۶	۲۳۲۶	۲۴۶۴	۲۳۶۸	۲۱۹۳	۲۱۲۰	۲۱۱۴	۱۷۳۸
ونزوئلا	۲۰۰۴	۱۷۸۸	۱۵۶۲	۱۷۲۵	۱۵۲۸	۱۹۶۵	۱۹۷۴	۱۸۳۵

- (۱) اطلاعات شامل صادرات میعانات گازی، تغییرات در مقدار نفت در حال حمل، جابجایی‌هایی می‌باشد.
- (۲) اختلاف سرجمع مربوط به کشور اندونزی است که به دلیل خروج آن از سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) می‌باشد.
- (۳) ارقام تجدید نظر شده است.
- (۴) کشور گابن به سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) اضافه شده و کشور اندونزی حذف شده است.
- مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر. پ).

مرکز آمار ایران

۱۰-۲۴- متوسط صادرات^(۱) فراورده‌های نفتی کشورهای عضو اوپک (هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
جمع	۳۶۴۱	۴۳۰۷	۳۹۶۲	(۲)۴۱۲۶	(۲)۴۱۲۷	(۲)۴۰۲۳	(۲)۴۳۹۰	۵۲۹۰
آنگولا	۹	۱۴	۳۱	۳۰	۳۲	۳۱	۳۷	۵۴
اکوادور	۳۱	۲۰	۲۸	۲۷	۲۰	۸	۱۶	۳۱
الجزایر	۴۵۳	۴۵۲	۳۱۵	۴۴۹	۴۵۳	۵۸۳	۶۰۵	۵۴۱
امارات متحده عربی	۱۶۵	۵۰۹	۳۳۷	(۲)۲۷۶	(۲)۲۸۰	(۲)۲۵۶	(۲)۴۱۵	۶۳۰
گابن ^(۳)	-	-	-	۵	۶	۶	۶	۶
ایران، جمهوری اسلامی	۶۰	۴۰۲	۳۶۸	۴۵۶	۳۹۴	۴۷۰	۵۱۴	۸۹۸
عراق	۱۲۶	۱۴	۵	۲	۱۲	۹	۱۴	۳۷
عربستان سعودی	۱۳۰۶	۱۳۸۵	۹۵۱	۸۶۲	۷۹۴	۹۸۸	۱۱۵۵	۱۵۰۳
قطر	۷۴	۷۷	۳۲۲	(۲)۴۶۶	۵۱۱	۵۲۲	۵۲۱	۵۶۸
کویت	۳۸۰	۶۱۴	۷۷۳	۸۰۴	۸۰۵	۷۵۱	۷۳۹	۷۰۷
لیبی، جماهیر عربی	۱۵۰	۱۶۳	۵۰	(۲)۵۳	(۲)۸۳	۳۸	(۲)۳۲	۳۴
نیجریه	۳۰	۴۹	۲۳	(۲)۲۱	۲۳	۴۹	۱۸	۱۸
ونزوئلا	۶۱۷	۶۰۹	۷۶۰	۶۷۵	۷۱۳	۳۱۲	۳۱۸	۲۶۳

(۱) اطلاعات شامل تغییرات در مقدار نفت در حال حمل، جابجایی‌هایی که به هیچ طریق دیگر نشان داده نشده است و استفاده نامشخص می‌باشد.
 (۲) ارقام تجدیدنظر شده است.

(۳) کشور گابن به سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) اضافه شده و کشور اندونزی حذف شده است.
 مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر. پ.)

۱۱-۲۴- متوسط مصرف فراورده‌های نفتی در کشورهای عضو اوپک (هزار بشکه در روز)

کشور	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۲	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶
جمع	(۱)۵۱۱۸	۵۱۶۴	۸۰۹۷	(۲)۸۵۱۹	(۲)۸۹۱۷	(۲)۹۱۳۰	(۲)۹۲۵۰	۹۰۴۵
آنگولا	۳۶	۵۳	۹۵	۸۵	۱۴۹	۱۴۷	۱۴۲	۱۲۲
اکوادور	۱۲۰	۱۵۳	۲۴۲	۲۶۹	۲۷۲	۲۸۶	۲۵۹	۲۴۷
الجزایر	۱۸۸	۲۴۶	۳۴۴	۳۵۱	۳۷۷	۳۹۰	۴۱۹	۳۹۹
امارات متحده عربی	۱۴۵	۲۰۴	۵۹۱	۶۳۸	۶۶۵	۷۲۰	۷۷۸	۷۹۹
گابن ^(۳)	-	-	-	۲۲	۲۴	۲۴	۲۴	۲۵
ایران، جمهوری اسلامی	۱۱۸۹	۱۴۷۹	۱۸۲۰	۱۷۶۵	۱۷۷۶	۱۸۴۶	۱۷۹۵	۱۷۴۲
عراق	۴۵۲	۵۳۷	۶۹۴	۶۶۵	۷۱۵	۶۸۰	۶۸۶	۷۵۷
عربستان سعودی	۹۰۲	۱۱۷۵	۲۶۰۰	۲۸۷۳	۲۹۹۴	۳۱۶۳	۳۳۱۹	۳۲۱۰
قطر	۳۵	۶۰	۱۰۷	۱۲۵	۱۴۹	۱۷۰	۲۰۶	۲۲۷
کویت	۱۵۳	۲۴۹	۳۵۸	۳۷۷	۳۳۰	۳۳۷	۳۴۶	۳۵۰
لیبی، جماهیر عربی	۲۰۲	۲۳۰	۳۰۱	۲۲۰	۲۵۰	۲۲۲	۲۱۱	۲۰۸
نیجریه	۲۱۴	۲۵۸	۲۷۱	۳۴۴	۳۸۵	۳۹۶	۴۰۸	۳۹۳
ونزوئلا	۴۸۶	۵۲۱	۶۷۵	۷۸۶	۸۳۱	۷۵۲	۶۵۸	۵۶۶

(۱) اختلاف سرجمع مربوط به کشور اندونزی است که بدلیل خروج آن از سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) می‌باشد.
 (۲) ارقام تجدیدنظر شده است.

(۳) کشور گابن به سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) اضافه شده و کشور اندونزی از آن حذف شده است.
 مأخذ- سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر. پ.)

۱۲-۲۴- ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان بر حسب منطقه

(میلیارد مترمکعب)

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۲ ^(۱)
جهان	۱۵۹۷۷۶	۱۷۶۲۷۲	۱۹۳۲۳۹	۱۹۹۷۹۳
آسیا و اقیانوسیه	۱۲۴۶۹	۱۴۴۳۹	۱۵۸۲۷	۱۶۴۹۳
افریقا	۱۲۴۶۳	۱۴۲۶۹	۱۴۴۶۳	۱۴۵۹۱
آمریکای شمالی	۶۷۰۸	۷۴۲۱	۹۷۰۱	۱۱۱۲۱
آمریکای لاتین	۷۷۲۰	۷۲۶۳	۸۳۲۵	۷۹۷۱
اروپای شرقی	۵۳۱۶۰	۵۴۵۲۶	۶۱۰۳۴	۶۴۹۲۱
اروپای غربی	۷۴۴۶	۵۸۳۶	۵۰۰۱	۴۵۶۴
خاورمیانه	۵۹۸۱۱	۷۲۵۱۸	۷۸۸۸۹	۸۰۱۳۱

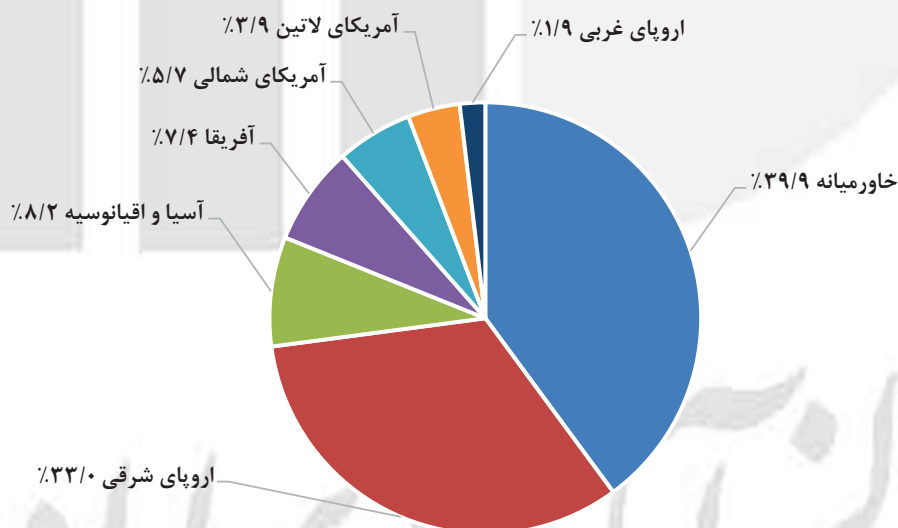

منطقه	۲۰۱۳ ^(۱)	۲۰۱۴ ^(۱)	۲۰۱۵ ^(۱)	۲۰۱۶
جهان	۲۰۰۶۰۹	۲۰۰۰۵۸	۱۹۹۷۴۲	۲۰۰۵۳۹
آسیا و اقیانوسیه	۱۶۵۶۲	۱۶۱۰۸	۱۶۲۴۴	۱۶۳۸۶
افریقا	۱۴۵۱۵	۱۴۷۶۱	۱۴۶۱۷	۱۴۸۰۸
آمریکای شمالی	۱۱۷۲۶	۱۱۲۱۲	۱۱۳۶۵	۱۱۳۶۵
آمریکای لاتین	۷۹۹۸	۷۹۸۱	۷۹۸۳	۷۸۷۶
اروپای شرقی	۶۵۳۲۷	۶۵۷۹۶	۶۶۲۹۲	۶۶۲۹۱
اروپای غربی	۴۳۹۴	۴۰۹۹	۳۸۲۱	۳۷۵۱
خاورمیانه	۸۰۰۸۷	۸۰۱۰۲	۷۹۴۱۹	۸۰۰۶۰

(۱) ارقام تجدیدنظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ.).

۴-۲۴- توزیع ذخایر شناخته شده گاز طبیعی جهان بر حسب منطقه : ۲۰۱۶

منبع: جدول ۱۲-۲۴

۱۳-۲۴- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان بر حسب منطقه (میلیون مترمکعب)

منطقه	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۱۰	۲۰۱۲
جهان	۲۴۴۷۶۸۵	۲۸۰۳۸۵۹	۳۳۰۰۷۰۶	^(۱) ۳۴۹۴۰۸۶
آسیا و اقیانوسیه	۲۷۳۴۷۵	۳۶۴۶۲۰	۴۸۲۰۶۸	^(۱) ۴۸۶۲۰۳
افریقا	۱۲۵۵۸۹	۱۶۹۲۲۵	۲۱۱۴۹۲	^(۱) ۲۲۸۸۸۳
امریکای شمالی	۷۲۶۴۳۴	۶۹۶۶۰۰	۸۰۰۶۱۲	۸۳۹۵۲۱
امریکای لاتین	۱۳۱۴۶۱	۱۷۲۱۸۴	۲۱۱۱۵۷	۲۱۸۰۴۱
اروپای شرقی	۶۹۹۰۹۷	۷۸۵۳۰۰	۷۸۶۳۴۳	^(۱) ۸۵۷۲۲۱
اروپای غربی	۲۸۲۶۳۰	۲۹۵۷۸۰	۲۸۱۷۲۸	^(۱) ۲۶۷۴۷۲
خاورمیانه	۲۰۹۰۰۰	۳۲۰۱۵۰	۵۲۷۳۰۶	^(۱) ۵۹۶۷۴۵

منطقه	۲۰۱۳	^(۱) ۲۰۱۴	^(۱) ۲۰۱۵	۲۰۱۶
جهان	^(۱) ۳۵۳۷۰۹۳	۳۵۹۴۱۲۱	۳۶۴۵۸۹۷	۳۶۷۴۴۷۱
آسیا و اقیانوسیه	^(۱) ۴۸۹۹۱۴	۵۲۰۵۴۶	۵۲۳۵۵۳	۵۳۱۹۱۶
افریقا	^(۱) ۲۱۵۵۷۳	۲۱۴۷۲۴	۲۱۰۶۴۲	۲۱۶۹۵۹
امریکای شمالی	۸۴۳۰۴۰	۸۹۶۹۰۳	۹۳۱۹۱۰	۹۲۵۱۱۴
امریکای لاتین	۲۱۹۰۵۹	۲۱۹۵۷۹	۲۲۱۰۰۴	۲۲۲۶۹۲
اروپای شرقی	^(۱) ۸۷۹۱۸۸	۸۵۳۶۹۳	۸۵۲۳۳۹	۸۵۹۸۱۶
اروپای غربی	^(۱) ۲۶۲۹۹۶	۲۴۸۳۷۶	۲۴۰۱۹۷	۲۳۸۵۹۳
خاورمیانه	^(۱) ۶۲۷۳۲۳	۶۴۰۳۰۰	۶۶۶۲۵۳	۶۷۹۳۸۱

(۱) ارقام تجدیدنظر شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادر کننده نفت (اوپک). (ر. پ.).

مرکز آمار ایران

۱۴-۲۴- گاز طبیعی عرضه شده به بازار جهان توسط کشورهای عضو اوپک

(میلیون مترمکعب)

کشور			
۲۰۱۲	۲۰۱۰	۲۰۰۵	۲۰۰۰
^(۱) ۷۰۶۵۵۷	۶۲۰۸۱۹	۴۲۹۳۶۹	^(۱) ۳۸۴۴۱۵
۷۶۰	۷۳۳	۶۵۰	۵۷۰
۵۱۷	۳۳۰	۲۶۰	۱۴۰
۸۶۴۵۴	۸۴۶۱۵	۸۹۲۳۵	۸۳۱۱۹
۵۴۳۰۰	۵۱۲۸۲	۴۷۷۹۰	۳۸۳۸۰
۱۱۰	-	-	-
۲۰۲۴۳۱	۱۸۷۳۵۷	۱۰۳۵۰۰	۶۰۲۴۰
^(۲) ۶۶۷۴	۱۳۰۳	۱۴۵۰	۳۱۵۰
۹۹۳۳۰	۸۷۶۶۰	۷۱۲۴۰	۴۹۸۱۰
۱۵۷۰۵۰	۱۳۱۱۶۵	۴۵۸۰۰	۲۴۹۰۰
۱۵۵۱۵	۱۱۷۳۳	۱۲۳۰۰	۹۶۰۰
۱۸۱۱۸	۱۶۸۱۴	۱۱۳۰۰	۵۸۸۰
۴۲۵۷۱	۲۸۰۹۹	۲۲۴۰۰	۱۲۴۶۰
۲۲۷۲۶	۱۹۷۲۸	۲۳۴۴۴	۲۷۸۰۱
جمع			
آنگولا			
اکوادور			
الجزایر			
امارات متحده عربی			
گابن ^(۳)			
ایران، جمهوری اسلامی			
عراق			
عربستان سعودی			
قطر			
کویت			
لیبی، جماهیر عربی			
نیجریه			
ونزوئلا			

کشور			
۲۰۱۶	۲۰۱۵	۲۰۱۴	۲۰۱۳
^(۱) ۷۹۱۳۸۹	^(۱) ۷۶۸۸۶۸	^(۱) ۷۳۳۸۳۲	^(۱) ۷۱۵۴۴۲
۱۹۱۹	۷۷۲	۷۳۲	۹۲۵
۵۳۰	۴۹۷	۵۷۷	۵۱۵
۹۳۱۵۲	۸۳۰۴۱	۸۳۲۹۶	۷۹۶۴۷
۶۱۰۸۴	۶۰۱۸۱	۵۴۲۴۵	۵۴۶۰۰
۵۵۱	۵۵۰	۵۵۰	۳۸۰
۲۲۶۹۰۵	۲۲۶۶۷۳	۲۱۲۷۹۶	۱۹۹۲۹۳
۱۰۴۱۶	^(۲) ۷۶۸۵	^(۲) ۷۹۲۷	^(۲) ۷۴۵۰
۱۱۰۸۶۰	۱۰۴۴۵۰	۱۰۲۳۸۰	۱۰۰۰۳۰
۱۸۲۸۳۰	^(۳) ۱۸۱۴۴۴	۱۷۴۰۵۷	۱۷۷۶۰۲
۱۷۲۹۱	۱۶۹۰۹	^(۳) ۱۵۰۲۹	۱۶۳۱۱
۱۵۵۷۱	۱۵۴۹۳	۱۶۵۲۳	۱۸۴۶۳
۴۲۵۶۲	۴۵۱۴۸	۴۳۸۴۲	۳۸۴۱۱
۲۷۷۱۸	۲۶۰۰۴	۲۱۸۷۸	۲۱۸۲۰
جمع			
آنگولا			
اکوادور			
الجزایر			
امارات متحده عربی			
گابن ^(۳)			
ایران، جمهوری اسلامی			
عراق			
عربستان سعودی			
قطر			
کویت			
لیبی، جماهیر عربی			
نیجریه			
ونزوئلا			

(۱) اختلاف سرجمع مربوط به کشور اندونزی است که بدلیل خروج آن از کشورهای تولید کننده و صادرکننده نفت (اوپک) می باشد

(۲) ارقام تجدیدنظر شده است.

(۳) کشور گابن به سازمان کشورهای تولیدکننده و صادرکننده نفت (اوپک) اضافه شده و کشور اندونزی از آن حذف شده است.

مأخذ- سازمان کشورهای تولید کننده و صادرکننده نفت (اوپک). (ر. پ.).